

ע"פ 745/18 - מנחם מנדל סעדיון, כ"ט בחשוון התשפ"א נגד מדינת
ישראל, המתלוננת

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעוורים פליליים

ע"פ 745/18

כבוד השופט מ' מזוז
כבוד השופט ג' קרא
כבוד השופט א' שטיין

לפני:

מנחם מנדל סעדיון

המערער:

נ ג ד

1. מדינת ישראל
2. המתלוננת

המשיבות:

ערעור על ההחלטה דינו מיום 5.7.2017 וגזר דיןנו מיום
18.1.2018 של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
בתפ"ח 15-07-1298 שניתנו על ידי כב' השופטים חני
סלוטקי, אלון אינפלד וארייאל חזק

כ"ט בחשוון התשפ"א (161020)

תאריך הישיבה:

עו"ד אלון אייזנברג
עו"ד לינור בן אוליאל

בשם המערער:
בשם המשיבות:

פסק דין

השופט ג' קרא:

עמוד 1

ערעור על הכרעת הדין וגזר הדין של בית המשפט המחויז בבאר שבע (כב' השופטים ח' סלוטקי, א' איןפלד ו- א' חזק) בתפ"ח 1298-07-15.

כללי

1. מלכתחילה הופנה הערעור נגד הכרעת הדין ונגד גזר הדין גם יחד. אולם לאחר שנשמעו טענות הצדדים בדיון לפניו פנינו, קיבל המערער את המלצתנו וחזיר בו מהערעור על הכרעת הדין.
2. המערער הורשע לאחר ששמעו ראיות בשתי עבירות של אינוס (לפי סעיף 345(א)(1) לחוק העונשין; להלן: החוק), בשלוש עבירות של מעשה סדום (לפי סעיף 347(ב) לחוק) ובשלוש עבירות של מעשה מגונה (לפי סעיף 348(ג) לחוק).
3. ביום 18.1.2018 גזר בית המשפט המחויז את דיןו של המערער ודן אותו לעונש של 9 שנות מאסר בגין עמי מעצרו, מאסר מוותנה ופיקוי למתלוננת בסך של 100,000 ש"ח.

עובדות כתוב האישום

4. העבירות בוצעו בקטינה כבת 17 (להלן: הקטינה או המתלוננת), קרובות משפחתה של בת זוגו, אשר התגוררה בדירה בני הזוג במוועדים הרלוונטיים לכתב האישום. המעשים בוצעו על ידי המערער בשלוש הזדמנויות שונות, בפרק זמן של ארבעה ימים. באישום הראשון ביצع המערער בקטינה עבירות של אינוס, מעשים מגונים ומעשה סדום, אף כי בקשה ממנו שיפסיק. המעשים בוצעו לאחר שהמערער השקה את הקטינה במשקה חריף ונתן לה טבליה שלאחריה חשה מסchorרת, ולאחר מכן צי בחתו ישנה. באישום השני ביצע המערער בקטינה מעשה סדום ומעשים מגונים בעת שהיה לבדם בבית, ולאחר מכן שבקשה ממנו שקרה באירוע הראשוני לא י חוזר על עצמו. באישום השלישי ביצע המערער במתלוננת מעשה סדום ומעשים מגונים וכן מעשה אינוס, למראות בקשوتיה שיחד ממעשו.

גזר דיןו של בית המשפט המחויז

5. בית המשפט עמד על הפגיעה בערכיהם המוגנים ועל מדיניות הענישה המכמירה הנהוגה בעבירות מין. בהקשר זה הובאה בחשבון הפגיעה בתחושת הביטחון של המתלוננת במשפטתה הגרענית, משהעבירות בוצעו בבית קרוב משפחתה, בשעה שקרובי המשפחה מצויים בסמוך. בית המשפט תיחס למדיניות הענישה המכמירה הנהוגה בעבירות מין, ביחס שעלה שהן מבוצעות בקטינים ואשר ככל מחייבות עונשי מאסר ממושכים. בית המשפט בוחן את נסיבות האירוע וקבע כי המערער ביצע בקטינה מעשים מינניים בשלוש הזדמנויות, תוך ניצול מצוקתה, מצובה המשפחה המורכב, חשוה מחשיפת המקרים בפני משפחתה וכן ניצול מעמדו כדמות דומיננטית במשפחה וניצול פערו הגילם ביניהם, משלגלו היה כפול משללה. בית המשפט תיחס גם לתסקירות נגעת העבירה ממנו עולה כי האירועים השליכו על מגוון תחומי חייה של הקטינה המתלוננת ועל ההתמודדות שנאלצה להתקופה שבה הייתה יכולה לצמוח ולהתפתח בחיה. על רקע כל אלו, העמיד בית המשפט את מתחם העונש ההולם על 7-12 שנות מאסר.

6. בקביעת העונש בגין מתחם הענישה, עמד תחילת בית המשפט על נסיבותיו האישיות של המערער, ובהן העדר עבר פלילי, מצבו המשפחתית והיאתו במעצר באיזוק אלקטרוני במשך 26 חודשים. יחד עם זאת, ציין כי דבריו של המערער בבית המשפט בטרם נגזר דיןו, מלמדים כי לא הפנים את חומרת מעשיו וכי אינם מביע חורתה.

7. לאחר ש核实 את כל אלו, דין בית המשפט את המערער לעונשים שפורטו לעיל.

טענות הצדדים

8. המערער עתר להקללה בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ובגובה הפסיכי למתלוננת, אולם במהלך הדיון לפניינו העמיד את ערעורו על חומרת עונש המאסר בפועל בלבד. לטענתו, מתחם העונש שנקבע חורג באופן קיצוני מהענישה הנוגנת במקרים דומים, בהינתן כי המעשיים בוצעו בשלושהairaורים על פני ימים בודדים; כי המתלוננת הימה קרובה בגילה לגיל בוגירות; וכי לא התקיים קשר מיוחד בין המתלוננת. עוד טען המערער כי בעונש שנגזר עליו לא ניתן משקל מספק לנסיבותו האישיות, לפגיעת העונש במשפחות ולמעצמו הממושך באיזוק אלקטרוני ללא "חולנות", כמעט יציאה לחדר האוכל, ללא כל הפרה. בעת הדיון לפניינו ביקש בראותו של המערער כי נעמיד את העונש על תחתית המתחם שנקבע, 7 שנות מאסר.

9. המשיבה מצידה טענה כי עונשו של המערער הולם את מעשיו החמורים ואת הנזק העצום שגרם למתלוננת ואון להקל עימו, וכן עמדה על הצורך בליךאת אחריות מצד המערער כדי להקל על המתלוננת בתמודדותה.

تسקיר נפגעת העבירה

10. לעייננו הוגש תסקיר נפגעת העבירה, ועל מנת שלא לפגוע בפרטיות המתלוננת נאמר רק כי הוא מלמד כי מעשי המערער הסיטו את חייה ממסלולם ופגעו בה פגעה קשה וכואבת באופן חמיב, על פי ההערכה, מענה טיפול כמו כן, הודגש הצורך בהכרה חברתית כנפגעת על ידי המערער.

דיון והכרעה

11. לאחר ש核实נו את טענות המערער ואת עדות המשיבה ועינו בהודעת הערעור ובצרכותיה וכן בתסקיר נפגעת העבירה, מצאנו להקל במידת מה מהעונש שנגזר על המערער, וזאת מן הטעמים הבאים.

12. ככלעצמנו, עונשו של המערער הולם את חומרת מעשיו ואת הנזקים הקשים שגרם במשעו למתלוננת בכל מישורי חייה, בנקודת זמן סמוכה לתחילת חייה הבוגרים, שבאים לידי ביטוי בכך שהיא הוסטה ממסלולם ונכפתה עליה התמודדות קשה, מיסורה וממושכת עם קשיים עצומים.

13. אולם, אף כי לא מצאנו בגזר הדין טעות מהותית או חריגה קיצונית מרמת הענישה הנוגגת או הראיה, שהן ידוע הנسبות החrigות שבעתין תתערב ערכאת הערעור בעונש שהוטל על ידי הרכאה הדינית (ראו לעניין זה: ע"פ 55/20 רשות נ' מדינת ישראל, פיסקה 21 (19.7.2020); ע"פ 9168/18 קשור נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (26.2.2019), ראיינו לתת משקל לחזרתו של המערער מערערו על הכרעת הדין ומשקל נוסף לתקופת הזמן הממושכת של 26 חודשים בהם היה נתון המערער במעצר באיזוק אלקטרוני).

14. בנסיבות ביצוע המעשים, בגדרו של המugal המשפחתי הקרוב וההשלכה שנודעה לכך על עמדת משפחתה הקרובה של המתלוונת לפניה ועל יחסיהם עמה, יש בעצם חזרתו של המערער מערערו על הכרעת הדין כדי להראות כי הוא חוזר בו מטענתו כאילו הסכימה המתלוונת למשעים ואף פיתה אותם ויזמה אותם, ולאחר מכן בוקשה לנוקם בו שדרש שתעזוב את דירת בת זוגו, קרובת משפחתה, טענה שעלהabis את הגנתו ואת ערערו על הכרעת הדין. משמעות הדבר היא כי המערער מקבל את הרשותו במשעים שביצע שלא בהסכמה של המתלוונת, על פי התיאור שפורט בכתב האישום ובהכרעת הדין המפורטת. הדבר עשוי, כך אנו מעריכים ומאמינים, להקל על המתלוונת ולהויעיל לה בהמשך התמודדותה הקשה והמורכבת, לרבות מול בני משפחתה. בעצם חזרתו בו מהערעור על הכרעת הדין מאשר המערער כי הוא ביצע במטרה נזק את המשעים בניגוד לרצונה, למטרות מחאותיה ותחינותיה שיחידל מהם, ותוך ניצול מצבה במערך המשפחתי הגרעיני באותה עת. תוך המתלוונת יידעו בני משפחתה, כי יש בך אישור והכרה בתלוונתך ובצדקהה ובஹייתה קורבן.

15. לכך, מצטרפת, כאמור, תקופה של 26 חודשים, בה היה המערער עצור באיזוק אלקטרוני, בישיבה, ללא "חולנות" למעט יציאה לחדר האוכל, ולא כל הפרות. בנסיבות אלו, יש מקום ליתן משקל ממשי לתקופה ממושכת וחrigה של מעצר קפדי באיזוק אלקטרוני.

16. משכך, ובהמשךם של שני שיקולים אלו גם יחד, מצאנו לקבל את הערעור ולהעמיד את עונשו של המערער על שמוונה שנות מאסר. יתר רכיבי העונש, יעדמו בעינם.

ניתן היום, ח' בכסלו התשפ"א (24.11.2020).

שופט

שופט

שופט